

Heves harcok Kurszk, Charkov és Novorosijszk terében

NYILVÁNOS ÉY FOLYAM

NEMLÉNYORSÁG

A kiadásért felelős.

BARANYAY LAJOS

vezérigazgató.

Vasárnap, 36. szám
Kiadja a Közponeti Sajtóvállalat

A szerkesztésért felelős:
Dr. TÓTH LÁSZLÓ
főszerkesztő.

AZ ÁLLAM CSELEKEDŐ HATALMA

írta: TÓTH LÁSZLÓ

Közelítünk egyik furcsa jelensége, hogy néha váratlanul — látszólag minden ok nélkül — kitör a vita egy politikai, gazdasági, vagy társadalmi kérdés körül; beszédekben, cikkekben ütköznek össze az ellenvélemények, — persze megfelelő személyeskedéssel körülvéve. Egy tárgyi-legos külső szemlélőnek azt kellene hinnie, hogy ez a bizonyos kérdés központja és tengelye lett mindennek s megoldása nélkül el sem képzelhető további nyugodt élet. Olyan általános érdeklődéssel, izgalmossal és várakozással van tele az ország levegője, hogy el sem lehet képzelni, legyen valami sürgősebb, fontosabb, életbevágóbb feladat, mint éppen ez! Akkor azután ismét egészen váratlanul és minden ok nélkül, márcól-holnapra — a kutya sem beszél többet róla!... Ha valaki mégis előhozza, akkor a többi ember ásit és legyint a kezével: ugyan kérem, hol vagyunk már ettől!... Mint amikor a gyerekek összeverekednek a piros labda fölött, mindegyik magának akarja, boldog, aki kézbe kaphatja s ha feldobják s levegőbe mind észrevétlenül rohan utána, — azután hirtelen valamí más hívja magára a figyelmüket, a labdát eladják ott marad a porban, még csak utána sem néz egyik sem s akár el is gurulhat, vagy elveszhet, nem törődik vele senki többé.

Ebből szomorú következtetéseket lehetne levonni az ugynevezett magyar számalángra vonatkozóan s azt kellene képzelnünk, hogy a magyarság lelkeben valami célszerű indulatok hullámszáma, amelyek hol ide, hol oda sodorják.

A valóság azonban éppen ennek az ellenkezője. Mert az igazság az, hogy maga a nemzet a közélet piacár hevesen vitatott és vadul körülzörgött kérdés dolgaiban sokszor nem is volt különösebben érdekelve, azaz a magyarság mint nyugodt tömeg a maga józan ítélletével és egészenes életérzésével hallgatva végezte a maga dolgát; csak a hivatásos politikusok, a pártok és irányzatok szereplői, az újságok és a közírók hevültek, lelkesedtek, veszekedtek, támadtak és szövöttek, amíg azután az egész fontosnak vélt és rendkívül sürgősnek mondott kérdés megoldás nélkül lekerült a napirendről. Itt azonban megint tévedésbe ejthet egy bizonyos látszat.

Mert a nemzet azt, hogy nyugodtan és csendesen tovább élt a maga életformájában s gondolkodásán, szokásán, hagyományain és rendjén nem volt hajlandó gyorsan, gyökeresen, vagy forradalmi módon változtatni. — Örök életirányában voltaképpen kinyilvánította a maga akaratát. Es ez így is van jól és helyesen.

Kevésbé jó és helyes azonban, hogy réha a kor és az események által felvetett szükséges kérdések komoly és tárgyilagossá vizsgálata is — a közvélemény előtt abbamarad s a napi politika s a párt-érdekek játékok között bizonyos nagykor-kérdésekben az ifthoni szellemi élet elveszti érdeklődését, mialatt a világban a fejlődés tovább alakul.

Mert éppen a nemzet történelmi életének volna szüksége arra, hogy igazán magasrendű szemlélettel a nagy korszakok és politikai harcok fölött át tudja tekinteni.

A háború sem lehet akadály a annak, hogy egyes nagy problémákat — természetesen szenvedélyesen, személyeskedés és pártoskodás teljes kizárásával — igenis foglalkozzék a magyar közvélemény s hogy a művelt fők gondolkodásában legalább kialakuljon egy olyan

köztudat, amely ezekben a korszakokban tájékozódást és irányítást ad a nemzeti élet helyes fejlődésének.

Két évvel ezelőtt valóságos forrt a politika az alkotmányjogi kérdések tárgyalásában. Nem is beszélve a kalandor és fantasztikus tervokről s a magyarság történelmi vonalától messze elterő el-képzésektől a legkomolyabb formában is — a parlamenten belül és azon kívül — élénk vita folyt róluk. Kormányvonalakatok történtek, a közélet és a sajtó tárgyalta, anketéket rendeztek róluk, sőt mint ismeretes, maga néhai Telegi Pál miniszterelnök is magyarságú emlékiratot dolgozott ki, amelyet bizalmas uton mindenkinek eljuttatott — akiknek a véleményére kívántak volt és akiknek a hozzászólását kérte.

A divatos eszméramlatoktól függetlenül az emberek voltaképpen az a nagy korszakos jelenséget, hogy az emberiség fejlődésének mai fokán, a világgydaság egymással küzdő erői között s az állam egyre jobban előtérbe lépő rendkívül szerepe mellett — hogyan kell kialakítani az állami főhatalmak gyakorlatát. Hogy a népek és az emberek számára az állami működés minél eredményesebb, különösen pedig az állami végrehajtó főhatalom gyakorlása — úgy magára az államra nézve, mint az államot alkotó egyénekre nézve — minél tökéletesebb lehessen. A jó, gyors és olcsó közigazgatás megvalósítása régi ideális követelmény s az emberek szempontjából nem kevésbé fontos, mint az egyén biztonságának a jogrendben való elhelyezkedése és szabadságának a közösségekhez és az állami főhatalmat gyakorlókhöz való viszonya.

Montesquieu óta azoknak szétválasztása s egymás között való ellensúlyozása volt az eszmei cél. Ezt azonban, mint általában az eszmei célokat, főkéletesen úgy szólnán sohasem lehetett elérni. Aránylag került a bírói hatalom függetlenítése a nevezett végrehajtó hatalomtól. Amde a tizenkilencedik század fejlődése, amely a kontinensen a liberális polgári jogeláram kifejlődésére vezetett s ezzel egyidejűleg majdnem mindenütt a parlamentáris rendszer uralomrajtásával járt együtt, az utóbbi kettőnek, a törvényhozói és végrehajtói hatalomnak, egy-máshoz való viszonyában igen nagy változást hozott s a törvényhozói hatalmat alapjában messze a másik fölé emelte. A törvényhozó hatalom az utolsó másfél százados történelmi uton egyre több kiváltságot szerzett magának a végrehajtói hatalommal szemben. Amíg az állam bírói hatalma iránt az európai kontinentális államokban a törvényhozói hatalom erősen korlátozta magát, a végrehajtó hatalmat voltaképpen maga alá gyűrte.

A XVII-ik és XVIII-ik század európai államfejlődése az uralkodói abszolútizmus nagyarányú hatalomrajtását hozta. Az abszolút uralkodóknak testestül meg-egyesült a törvényalkotás, a bírászkodás és az állami cselekvés — de úgy, hogy voltaképpen — a harmadik lett az ur a másik kettő fölött! Amikor azonban az abszolút uralkodók a művelt Európában éppúgy megszűntek, mint Angliában már jóval előbb — az ő helyükbe voltaképpen az állam lépett elő. Azt a helyzet azonban, hogy benne is a végrehajtó hatalom váljék a legerősebbé, éppen az egyeduralkodó ellen feltámadó forradal-

mak és az így keletkező alkotmányos rendszerek következtében nem tartotta fenn s a törvényhozói hatalom léptét előtérbe. Ez nem is lehetett másképpen, mert az az állam, amely a francia forradalomtól a XX-ik század első negyedének végéig szinte kizárólag elfogadott formája volt az európai életnek, nem is működött úgy, hogy a törvényhozás mellett a végrehajtói hatalom más lehessen, mint a törvényhozás által szabályozott — esetleg önkormányzati testületektől is irányított — közigazgatásnak a gyakorlása.

A magyar alkotmányosság történelme sok tekintetben egészen más fejlődési formákat mutatott, mint a kontinens többi államai. Nálunk az alkotmányosság, azaz a nemzeti akarat önkormányzata történelmi megmaradt évszázadokon keresztül. Akkor is, amikor Európában a hibériség, vagy a renaissance kényurság, vagy a királyi egyeduralom, majd a felvilágosult abszolútizmus volt a divat. Magyarországot saját törvényeink és szokásaink szerint úgy kormányozták, — hogy legalábbis a nemzet azt követelte, hogy így kormányozzák, — hogy a nemzeti akarat szabadon érvényesülhessen és az államfői hatalomnak meg legyenek a korlátai. Viszont, amikor Európában a pártjogi jogállam kifejlődött s a parlamentáris rendszer már teljességében virult, nálunk még mindig — egészen 1848-ig — az országgyűlés törvényhozó hatalma mellett a király személyes kormányzás gyakorolta a végrehajtó hatalmat és ezen csak az 1848-as nepképviseleti rendszer behozatala változtatta.

A közvélemény nagy része nálunk azt hiszi, hogy az állam végrehajtó hatalmának egyenjogúsításáról, sőt előtérbe állításáról a gyakorlati politikában és a nemzetek szellemi életében csak a nemrég kialakult európai tekintélyállamok keretében történt elméleti és gyakorlati változás. A valóság azonban az, hogy a világszerte elterjedt, a kereskedelmi járó életigenyemelkedés, a kereskedelem és a forgalom új találmányai és ezeknek következtében a világutaknak közlekedési forradalmaitása, — egyáltalában nem maradt hatás nélkül sehol sem. Az állam szerepe az emberiség életében mindentépp úgy átalakult, mint az államgyakorlása és egymáshoz való viszonya is új rendezés és eltolódás elé került.

Mind világosabban és követelőzőbben lépett elő az az igazság, hogy a mai korban az állam végrehajtó hatalmának bizonyos kiváltságokat, melyeket a törvényhozói hatalom fölé elragadott, vissza kell szereznie s működésében felre kell állítani olyan korlátokat, amelyek lehetővé teszik azt, hogy tevékenysége — az emberek maguknak és az államnak szempontjából is — igazán eredményes lehessen. Nem kell tehát elzárkózni az elől, hogy az alkotmányos fejlődés során rejlne nélkül, sőt annak minél biztosabb alapokra való helyezése érdekében, mulatlanul szükség lesz bizonyos változásokra, amelyek a végrehajtó hatalmat jobban függetlenítik a másik két államhatalomtól. Ennek működésében a köz és az egyén érdekében olyan lehetőségeket kell nyitni, hogy az állam mai időkben rendkívül megnövekedett, számban és térben páratlanul kiterjedt új funkcióival valóban meg tudja valósítani jól-gyorsan és olcsón mindazt, amire vállalat-

kozott, illetőleg, — amit vállalni kényeszerült.

Mindeneket annak a nagyszabású tudományos műnek megjelenése alkalmából kell elmondani, amelyet Magyar Zoltán egyetemi tanár írt és vaskos kötetben Magyar közigazgatás cím alatt közreadott. Ez a hatalmas s első sorától az utolsóig izgalmasan érdekes könyv nem utolsósorban meg azaz, hogy tökéletes részletességgel előadja a magyar közigazgatás szervezeti, működési és jogi rendjét s egyuttal megmutassa a közigazgatás szerepét a XX-ik század államában, hanem rendkívül érdekesen állítja be azt a fejlődést is, amin az állami hatalmak szétválasztásának gondolata és helyes egyensúlyozásának követelménye nálunk és az egész világon keresztülműnt, illetőleg végbemegy. Végigvezeti Magyar Zoltán professzor olvasóját egy a kontinentális jogfejlődésen, mint Anglia és Amerikában kialakulásán és berendezésén. Igen találóan az eddig megszokott megjelöléssel szemben a végrehajtó hatalmat cselekvő hatalomnak nevezi el. Mert hiszen az új állam — és pedig ismétéljük — nemcsak Európában az ugynevezett tekintélyállamok, hanem általában a világszerte kialakuló új modern államok voltaképpen cselekvő államok. Ha az állam, — szerepét egyedül csak nálunk vezülné, hogy milyen funkciókat kellett végrehajtania, mindenképp előtt világossá válna, hogy az állam egészen új szerepeket kellett, hogy vállaljon. Ezen kerestül azonban a kormányoknak, amely a cselekvő hatalmat gyakorolja, egészen más feltételeknek, követelményeknek, életigenyeknek kell megfelelnie. Tehát feltétlenül nagyobb mozgási szabadságra, függetlenebbi cselekvési lehetőségre és mindenek fölött sokkal nagyobb szervezetre van szüksége, mint amennyivel a XIX-ik században az állam s annak cselekvő hatalmát képviselő kormány megelégedhetett. Amíg például a kiegyezés utáni magyar állam a maga tevékenységét tízezer tisztviselővel el tudta látni, ma több, mint kilencvenezer tisztviselőre van szüksége, ha pedig összesítjük a tisztviselői, díjnoki, alkizsi és őrszemélyzeti állományt, akkor kiderül, hogy a kiegyezés utáni időben ez mindössze harmincezer személy volt, ma pedig jól túl van a kétszázerezen. (Még érdekesebb ebből a szempontból a budapesti közigazgatás szervezete, amely a kiegyezés években kétezer főnyi személyzettel dolgozott, ma pedig huszonekilencezer körül jár.)

Lehet azon vitaközi elvileg, helyesebb-e természetesen békeállapotban — az a nagyszabású állami beavatkozás, ahová a fejlődés vitt — a gazdasági, társadalmi élettel szemben s hogy nem kell-e majd a jövőben ezen változtatni, enyhíteni. Ez azonban elméleti vita, a gyakorlatban — a valóság áll előttünk! Az állam mindezt ott van s ezidőszent ott is kell hogy legyen. Ennek azonban le kell vonni a következményeit, mert ha a cselekvő állammal állunk szemben, akkor meg is kell engednünk azt, hogy cselekedhessen s ezt a cselekvését úgy végezhesse, hogy annak minél jobb és tökéletesebb legyen az eredménye.

Centralizáció és decentralizáció, rendeleti szabályozás és önkormányzat és mind a többi megkülönböztetés — valamennyi olyan forma, amelyet esetenként az egyes nemzetek történelmi kialakulása, az egyes népek jellembeli sajátosságai, gazdasági helyzete és szellemi kialakulása írnak

Legjobb hetilap
Képes Krónika

elő, mócsitanak, tesznek kíváncsiságát, vagy elvetendővé. A lényeg mindenesetre az, hogy megvan világszerte a felismerés: az államhatalmak viszonyát egymáshoz újra kell rendezni, illetőleg a mai kor adta viszonyokhoz képest kell kialakítani. Ez a felismerés éppúgy megvan az európai tekintély-államokban, mint ahogy és éppen Magyar Zoltán könyve — amely különben gazdag tudományos irrodalmi kincsérő szellemi mozgalmakról — nagyon érdekesen mutatja meg, hogy például éppen az angolszász államoknál mennyire előtérbe lép a cselekvő államhatalom eredményességének kérdése. Ennek következtében az amerikaiak nem is haboztak, hogy a tudományos üzemvezetés követelményeit a közigazgatásra is alkalmazazzák. A nálunk annyit emlegetett közigazgatási racionalizálásról ott nem beszélnek, ellenben az amerikai tudományosság magával a kérdéssel behatóan foglalkozik s a dolog lényegét a gazdaságosság és eredményesség biztosításának nevezzi. Míg Angliában — amint azt Magyar Zoltán figyelemreméltóan fejtegeti, — ahol saját különleges parlamenti és közigazgatási rendszerük a kontinentális, liberális polgári jogállamot nem vette át, most az új szociális fellépés miatt olyan különleges hivatásos bürokrácia fejlődött ki észrevétlenül, amelyben kialakultak minisztériumok, ahol a politikai vezetők a miniszterek, de a közigazgatási főnökök a hivatásos államtitkárok. Ezzel járt, hogy mivel nem tudott minden kis kérdésben a parlament határozni, hatásköré egy részét átadta a minisztériumoknak, amelyek most már nem csak a törvényhozás technikai végrehajtói lettek, hanem hatóságok, s ennek lassan az lett a következménye, hogy az angol kormányzati rendszer sulypontja ma már kétségtelenül a közigazgatáson van.

A fejlődés tehát feltétlenül mindentűn abban az irányban halad, hogy a modern állam cselekvő hatalmát, vagy másnéven végrehajtó hatalmát éppúgy egyenlő jogúvá kell a törvényhozó hatalommal szemben fordítani, az alkotmányosságunk régi alapelveihez való visszafordulást, azaz alkotmányos jogrendszerünknek annak a sajátosságának felújítását, hogy a király 1848-ig személyesen kormányozott. Ha ezt ma nem is lehetne a régi módra visszaállítani, arról mindenesetre szó lehet majd, hogy a magyar államban is a cselekvő, a végrehajtó hatalom szerepe és helyzete jobban kibontakozék és tökéletesebben szolgálja — a gazdaságosságot és az eredményességet.

Magyar Zoltán új összefoglaló műve mindenesetre alkalmas arra, hogy ezekre a nagy kérdésekre újra felhívja a művelt magyar értelmiség figyelmét s megindítsa azt a szellemi folyamatot, amely ebben a kérdésben helyes magyar közvéleményt és megegyező egységes magyar közvéleményt tud teremteni.

A Nemzeti Bank elnökének fogadalomtétele

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur Öfömlőssága előtt dr. Pósch Gyula, a Magyar Nemzeti Bank ujonnan kinevezett elnöke, szombaton déli 1 órakor ünnepélyes fogadalomtételt. Közreműködtek dr. Reményi-Scheller Lajos m. kir. titkos tanácsos, pénzügyminiszter, dr. Ambrózy Gyula, a kabinetiroda főnöke és dr. Langsfeld Géza kabinetirodai osztályfőnök. A fogadalomtétel szertartása után a Kormányzó Ur a Magyar Nemzeti Bank elnökét kihallgatáson fogadta.

A MAGYAR KAKAO ÉS CSOKÓ-LÁDE GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselőikara mely sajnálattal jelenti, hogy a vállalat nagybecsű igazgatósági tagja

Horthy Béla úr
nagybányai elhunyt.

A megboldogult vállalatunk ügyvel mindenkor nagy érdeklődéssel és szeretettel foglalkozott és emléket kegyelmeivel fogjuk megőrizni.

A honvédcsoapatok részlegesnek a Kurszk körüli harcokban

A német véderőfóparancsnokság a Charkovtól keletre indított szovjet támadás visszaverését jelenti — A Szovjet felvilágosítást kéri a Törökországnak szállított angolszász hadianyag céljáról

Roosevelt rádióbeszéde a Tunisz és Japán elleni támadásról

Tegnap jelentette először a német véderőfóparancsnokság, hogy az ellenség rohama a keleti elhárító arcvonal ellen alábbhagyott, jöllehet a gyújtópontokon a mozgó védelmi harcok nem csökkenő hevességgel tovább tartanak. Német katonai körökben természetesen nem állítják, hogy már vége lenne az ellenség támadó lökéseknek, de annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy az egyre hosszabbodó nappalok és a már nem tulajdonképpen messze lévő, négy-öt hét múlva, vagy talán még előbb hirtelen bekövetkező tavaszi olvadások végleg holtpontra fogják juttatni a bolsevisták offenzívát. A Szovjet támadásainak lanyhulása azzal magyarázható, hogy az ellenség igen súlyos vereségeket szenvedett, továbbá az utánpótlási nehézségek is jelentősen megnövekedtek. A szovjet offenzíva folytatása a hátralévő néhány hét alatt attól függ, hogy milyen tartalékokkal rendelkezik még a szovjet hadvezetés, ebben a kérdésben azonban Berlinben nem bocsátkoznak találgatásokba. Katonai körökben nyomatékosan hangsúlyozzák, hogy német részről eddig mindentűn csak helyi tartalékokat vetettek be és a tartalékseregek zömét nem tették köcskára. Ezek a seregek — mint Göbbels legutóbbi cikkében hangsúlyozta — a tét elhárító esatát vívó katonák mögött sorakoztak fel az elővenők támadására. Kaukázus vidékét a németek kiürítették (a szombati hivatalos jelentés szerint Krasnodarból is visszavonták csapatokat) és csupán a Kerccsel szemben fekvő Tuman-félszigeten és Novorossizjszknál tartják állásaikat; viszont német kézbe kerültek az egész Donec-kanyar hatalmas része, amely Charkovtól Rosztovig húzódik. Jelenleg a harcok sulypontja a kurszki ladogatavi, illetőleg leningrádi arcvonalzakaszon fekszik.

Churchill alsóházi beszéde után Roosevelt rádióbeszédében számolt be Casablancáról. A Roosevelt-beszéd főként három kérdés körül forgott:

1. Az amerikai elnök bejelentette, hogy a szövetségesek rövidesen megindítják nagy támadásukat Tunisz ellen és az Eisenhower vezeti majd. A tuniszi támadás a háboru egyik legnagyobb csatájának és főcélja, hogy „az ellenség a tengerbe vessék”. Közölte még Roosevelt hogy „a szövetségesek Tuniszban arandó győzelmeinek következménye az európai szárazföld megszállása lenne”. Roosevelt tehát a tuniszi offenzívát állította be, mint olyat, amellyel az angolszász hatalmak megkezdik 1943-as inváziós terveik végrehajtását. Rooseveltnek a tuniszi támadásról tett kijelentéseire támaszkodva nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a szövetségesek esetleg a nyugateurópai, vagy éppen a norvégiai partokon kezdeményeznek valamilyen vállalkozást. Berlinben ezzel is számolnak. Rundstedt vezér tábornagy a franciaországi, belgiumi és hollandiai német csapatok főparancsnoka éppen az utóbbi napokban szemlélte meg a tengerparti erődrendszert és különösen a Finnország körül folyó feltűnően élénk diplomáciai tevékenység szintén arra mutat, hogy az angolszász hatalmak igen nagy figyelmet fordítanak az északeurópai helyzet alakulására.
2. Roosevelt Churchill ama határozott állásfoglalásával szemben, hogy először a Németország elleni európai háborút kell megnyerni, azt hangsúlyozta, hogy Japánnal szemben kell fellépni. Kijelentette ugyanis Roosevelt rádióbeszédében, hogy

nagy és döntő lépéseket terveznek a japánok ellen és hogy az 1943-as év még elzárkózott az elől, hogy megbősse Európában, hanem a Csendes-Céceánon is kezét. A Pravda legutóbbi cikkében ugyanazt írta, hogy a Szovjetunióknak nem célja idegen területek bekebelezése és idegen népek leigazása, de egy másik cikkében természetesen mondotta, hogy a balkai államok és Besszarabián a 5 fel-ségterületéhez tartozzék. Lengyelországról és a többi közép- és keleteurópai államról a Szovjet Nyltan nem beszél. Vinogradov ankarai szovjet nagykövet pedig felvilágosítást kért angol kollegájánál arról, hogy mi a célja a szövetségeseknek azzal, hogy Törökországot hadianyaggal támogatják. Az Uszi Storni című finn lap részletesen ismerteti a Peter Lloyd egyik legutóbbi cikkét, amely szerint Sztalin figyelmeztette szövetségesit, hogy ne támadják meg a Balkán-félszigetet. A Pelsinkin Sanomat szerint a Szovjetunióval szomszédos államok sorsa még megoldatlan kérdés és nyilván nem állapították meg véglegesen a Szovjet nyugati határát.

Erdetes, hogy ugyanúgy a szövetségesek háborúutáni együttműködésének kérdését emelte ki Sumner Welles is rádióbeszédében és óva intette az egyesült nemzeteket attól, hogy a jelenlegi háború után folytassák a vetélkedés politikáját, mert az ilyen politika megsemmisíthetné a tartós és igazságos béke létesítésére vonatkozó terveket. Roosevelt és Sumner Welles beszédében az angol és amerikai világpolitikai érdekeket (politikai, gazdasági, a tengeri- és légi közlekedés problémái) összeegyeztetésére céloztak és arra, hogy a harmadik szövetségesekkel, a Szovjettel is megtalálják az érdekek kiegyenlítését. A Szovjet ugyanis eddig minden

Svéd cáfolat az állítólagos finn-szovjet különbékétfogyalásokról

Stockholm, február 13. Illetékes svéd helyen katagórikusan kijelentették, hogy a Chicago Sun című amerikai lapban megjelent hír, amely szerint Pjyts londoni svéd követét megbízták volna a Finnország és a Szovjet-utói közötti különbékétfogyalások közöttésével, teljesen légbőlkapott és nem felel meg a valóságnak. Stockholmban megerősítették azt a hírt, hogy a londoni svéd követ rovidesen visszatér Stockholmba, utazása azonban semmiféle kapcsolatban nincsen az amerikai lap által terjesztett hírel, sőt egyelőre még visszaterésének idejét sem ismerik. (NST)

Felvilágosítást kéri a Szovjet a Törökországnak szállított angolszász hadianyagról

Ankara, február 13. A török főváros diplomáciai körében szerzett értesülés szerint Vinogradov ankarai szovjet nagykövet a szovjet és az angol katonai attasék jelenlétében hosszabb megbeszélést folytatott Knatchbull-Hugessen ankarai brit nagykövettel. Vinogradov kormányára megbízásából részletes felvilágosítást kéri a brit katonai

Támadások és ellentámadások váltakoznak a szovjet arcvonal több szakaszán

Berlin, február 12. (Interim). Északon, Leningrád vidékén, a bolsevikiek csütörtökön egyórás tüzserégi előkészítés után legalább 100—120 páncélos harcocsával és csatarepülőök számos kötelékével széles arcvonalon nagy támadást indítottak, amely az éjszaka folyamán alig csendesedett el egy kicsit és pénteken hajnalban ismét kiújult. A páncélosok előtt hajtott szovjet hadosztályok beleütköztek a régóta kiépített német állások ellenállásába, amelyek áthághatatlanok bizonyultak. A bolsevikieknek csak a balszárnyon órákig tartó rohamozás árán sikerült kevésbé jelentékeny betörést elérniük, amelyet azonban azonnal elrekesztettek a német csapatok. Még mielőtt berendezkedtek volna a legnagyobb tüzzel árasztotta el a német tüz-érség. A német ütőegységek a szovjet rohamosztatokban borzongere verifurdót okozott. A szovjet csapatok minden kísérlete, hogy ebből a pozíciók kikérüljenek, meghiúsult a német gépplegyek tüzeben. A német páncéltörő fegyverek tüzeben a nagy falkákban hajnal óta előretört szovjet páncélos harcokocsik már a német állások előterében megakadtak és az első roham meghiúsult.

A kisérő szovjet lövészek nem tudták át-hatolni a német tüzserög elzáró tűzfüggőnlőttek eredeti állásaikba. A következő hullámat a Stormovikok vezették be, amelyekkel a német vadászok heves légi harcokba keveredtek és a déli órákig 25 szovjet repülőgépet löttek le. A második pán-

célos hullám sem jutott túl a német állások előterén. A Don torkolatvidékén tovább tartanak a súlyos harcok. Itt február 11-én főleg a német csapatok kezében volt a kezdeményezés. A német csapatok lendületes ellentámadással állásokat jelentősen megjavították és harcsképletenne tettek II páncélosot, valamint 16 nehéz páncéltörő löveget.

A domeci szakaszon a szovjet csapatok szivós ellenállásának leküzdésével végrehajtott ellentámadásunk során megszálltunk egy fontos közlekedési szakaszt, ettől északra pedig német gránátosok egy bolsevisa lövészeredet oldaltámadással elvagtak mögöttük összeköttetésétől. Megsemmisítése folyamában van.

A Donec felső folyása vidékén egy német páncélos kötelék leküzdötte a szovjet csapatok elkéseregett ellenállását és jelentős területnyereségre tett szert.

Az osztrák szakaszon a bolsevisták harc-tevékenysége alábbhagyott. Itt semmi jelentős változás sem történt a helyzetben. Az egyik fontos támaszpont-vonalat védelmező gyalogsági kötelék itt a legutóbbi tíz nap alatt több mint 60 támadást visszavert.

A középső szakasz jobbszárnyán rendkívül sikerrel járt egy német támadás amelynek eredményeként délkeleti irányban 16 kilométernyire törtünk előre.